

ניתוח צוואר בגישה קדמית - מידע והנחיות

הפניה בלשון זכר אך מתייחסת לנשים וגברים כאחד

מטופל יקר,

לפניך מידע שיעזור לך להבין את תהליך האשפוז והניתוח ולהפחית את חששותיך. בכל שאלה אנא פנה לצוות המטפל.

רקע

- לאורך עמוד השדרה, יש בין החוליות מבנים דמויי דיסקית המכילים חומר גמיש דמוי ג'ל וקרויים דיסקים, שתפקידם לבלום ולרכז זעזועים המועברים לאורך החוליות במצבים, כמו הליכה, קפיצה וריצה
- במרוצת השנים, עלול הדיסק להיפגע בשל נזקי שחיקה ולחץ על הגב, ולעיתים מאמץ יתר ותנועות לא נכונות של הגב גורמים לקרעים במעטפת הדיסק ולהתבלטות של החומר הגילטינוזי אל מחוץ לגבולות הדיסקה – מצב הקרוי פריצת דיסק
- כאשר מתרחשת פריצת דיסק, נוצר לחץ על העצבים הסמוכים ומופיע כאב חזק לאורך הרגל
- שבע החוליות העליונות בעמוד השדרה הן החוליות של עמוד השדרה הצווארי, שנתון בעומסים קטנים יחסית, ולכן פחות פגיע מהאזורים שתחתיו שעליהם עומסים כבדים יותר
- עם זאת, גם בו עלולות להיווצר בעיות בחוליות או בדיסקים ולהופיע תסמינים כמו כאב, הגבלת התנועה, חולשה ותחושות נימול
- כאשר טיפולים שמרניים אינם עוזרים והכאב נשאר או בהופעת סימני פגיעה עצביים, יתכן שרופא אורתופד ימליץ על ביצוע ניתוח בעמוד שדרה צווארי.

הכנה לניתוח

- **צום** - בערב שלפני הניתוח יש להיות בצום מחצות (12 בלילה). הצום כולל הפסקת אוכל, שתייה ומים
- **תרופות** - אם נוטלים תרופות לדילול הדם, יש להתייעץ עם הרופא המטפל והמנתח לגבי הפסקת נטילתן 7-10 ימים לפני ניתוח
- **רחצה** - יש להתקלח בערב שלפני הניתוח ובבוקר הניתוח עם סבון רחצה. צוות הסיעוד במחלקה מדריך בנושא
- **מומלץ להביא לאשפוז** - כלי רחצה, כפכפים וחומר קריאה. אם יש צורך, רצוי להביא כלי לאחסון שיניים תותבות
- **לק** - יש להסיר אם יש
- **דברי ערך** - מומלץ להגיע ללא תכשיטים ודברי ערך. המרכז הרפואי אינו אחראי לאובדנם
- **השכרת טלוויזיה** - ניתן לקבל הסבר מצוות המחלקה על אופן ההזמנה.

קבלה לאשפוז

- **קבלה משרדית** - בתאריך ובשעה המצויינים בהזמנה לאשפוז, יש להגיע למשרד קבלת חולים עם טופס ההתחייבות מקופת חולים. לאחר הקבלה המשרדית יש להגיע אל המחלקה
- **קבלה במחלקה** - הצוות הסיעודי מקבל את המטופל במחלקה ומקצה לו מקום אשפוז
- **סדר הניתוחים** - נקבע על ידי הרופא המנתח ואינו תלוי בצוות הסיעודי במחלקה
- **מלווה** - מלווה מבוגר (מעל גיל 18) רשאי לשהות לידך במהלך האשפוז. לאחר שתיתן את הסכמתך, המלווה העיקרי רשאי לשהות לצדך במהלך ביקור הרופאים
- **גלוית לעדכון מידע למשפחות**
 - צוות המחלקה מוסר למטופלים גלויה שעל גביה מספר זיהוי, שאותה הוא רשאי לתת לקרוביו
 - מספר הזיהוי מוצג על צג אלקטרוני הנמצא בחדר המתנה של חדר ניתוח, ומאפשר להתעדכן על שלבי הניתוח - בחדר ניתוח ובהתאוששות.

בבוקר הניתוח

לפני ההעברה לחדר ניתוח מבוצעת הכנה במחלקה: לבישת חלוק, כובע, ערדליים, בדיקת של ידון ה זיהוי והרכבת עירווי נוזלים. ההעברה מהמחלקה לחדר ניתוח מבוצעת על מיטה על ידי משנע מחדר ניתוח.

התאוששות

בסיום הניתוח מועבר המטופל לחדר התאוששות, שם מבוצע מעקב וטיפול עד להחלטה לשחרר למחלקה. כניסת מלווה לחדר ההתאוששות מתאפשרת בהתאם להחלטת הצוות המטפל.

במחלקה לאחר הניתוח

- לאחר החזרה אל המחלקה, צוות המחלקה ממשיך לעקוב אחר: לחץ דם, דופק, חום, מתן שתן, כאב ופצע הניתוח
- טיפול בכאב - במחלקה יעקבו באופן שוטף אחר עוצמת הכאב ותרופות נגד כאבים יינתנו בהתאם
- ירידה מהמיטה - אין לרדת מהמיטה ללא השגחה ואישור של הצוות הסייעודי
- כלכלה - עקב הצום, ניתן עירוי נוזלים דרך הווריד, ומועד תחילת השתייה והאכילה נקבע בהתאם להוראת רופא
- רחצה - אין להסיר חבישה ולהרטיב את פצע הניתוח במשך 24 או 48 שעות לאחר הניתוח, או בהתאם להוראת הרופא המנתח. אחות המחלקה מדריכה את המטופל בהתאם לסוג הניתוח ולהמלצת האורתופד
- ביקור רופאים - מתקיים כל יום בשעה 9:00 בבוקר. בביקור הרופאים ניתן לקבל מידע על מהלך הניתוח
- פיזיותרפיה – מתחילה בעת האשפוז בבית החולים וממשיכים בקהילה לפי פרוטוקול פיזיותרפיה.

שחרור מהמחלקה

- מועד השחרור מהמחלקה נקבע בהתאם לתהליך ההחלמה
- במרבית המקרים מבוצע השחרור ביום שלמחרת הניתוח, בשעות 13:00 - 16:00
- בשחרור נמסר מכתב רפואי הכולל המלצות להמשך מעקב, טיפול וביקורת
- בנוסף ניתנת הדרכת אחות לגבי: רחצה, התמודדות עם כאב וטיפול בפצע הניתוח.

תופעות העלולות להופיע לאחר הניתוח

- קושי בבליעה העשוי לגרום להשתנקות ולשיעול.
- שינוי בקול
- אכילה איטית או מאומצת
- כניסת אוכל לדרכי הנשימה
- הקדמת קנה לוושט אספירציה
- חזרה של מיצי קיבה הגורמים לצרבת
- בכל מקרה שבו חשים תופעות, אלו יש לדווח לצוות המטפל.

הנחיות לתזונה נכונה לאחר הניתוח

- הקלת קושי בבליעה לאחר הניתוח:
 - יש להימנע ממאכלים יבשים וחמים
 - רצוי למצוץ קוביות קרח או שלגונים
 - מומלצת כלכלה רכה ודייסתית עתירה בחלבון, כמו: מעדני חלב, גלידה, גבינה לבנה, שמנת, פודינג, גיל, רסק פירות, ביצה מגורדת, ירקות מבושלים רכים, פסטה, תפוח אדמה מבושל ואפוי, בשר טחון או כל מזון אחר טחון בבלנדר.
 - מומלצת שתייה מרובה - 10-12 כוסות מים ליום
- יש לחזור בהדרגה לכלכלה הרגילה שהיתה נהוגה לפני הניתוח

מצבים חריגים המחייבים פנייה לגורם רפואי

- אם קיימת החמרה ויש קושי בבליעה, יש ליידע את הצוות המטפל או לפנות לרופא המטפל בקהילה
- יש לפנות לרופא המטפל, בקופת החולים או לחדר מיון בהופעת: דימום, חום גבוה מ-38 מעלות, אודם, הפרשה באזור הניתוח, נפיחות מקומית, הקאות וכאב עז שאינו פוחת בעזרת תרופות משככות כאב.

בברכת בריאות טובה - צוות המחלקה